

32 GENBRUGSKUNST

Fra skam til skulpturer i genbrugsskum

Tv-værten og børnebogsforfatteren Shane Brox har skabt sin første kunstudstilling. Alle hans værker er lavet af genbrugte materialer og andres affald. De er lavet på følelser og traumer, han har brugt et liv på at bearbejde. På den måde bliver den bæredygtig på både det personlige og miljømæssige plan.

Anja Limkilde
anli@faa.dk

På tre ben står skulpturen lidt akavet og usikker. Den er pakket ind i blomstret genbrugsstof formet og samlet med store synlige syninger. På toppen af en lang hals er et hoved, der er alt for stort til kroppen. Ved siden af har en figur i varm pink stukket sine stikkende arme ud i alle retninger. De står ved siden af hinanden, så tæt, at den ene næsten prikker til den anden.

- Det er, som om den siger: "Kom nu! Kom ud! Hvad er det, du gemmer på?", siger kunstneren Shane Brox og forklarer:

- Den ene skulptur er mig som 14-årig, der var alt for blomstrende til mine omgivelser og samtidig akavet og usikker. Den anden er mig nu. Selv om jeg altid går i mørkeblåt tøj, er jeg skrigende pink indeni.

Med soloudstillingen "Beauty in the Beast" viser han netop noget af alt det, han har gemt på. Det, han har været bange for at vise frem og sætte ord på. Det er designeren, børnebogsforfatteren og tv-værtens første kunstudstilling. Men som han siger:

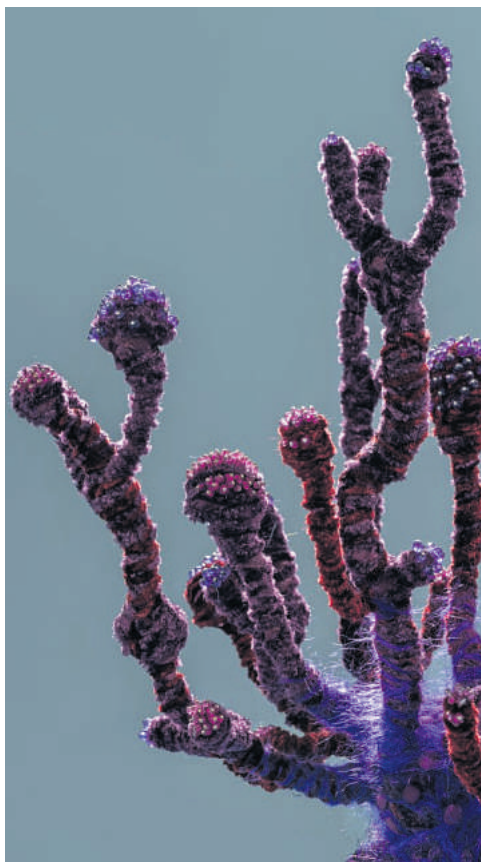
- Nu bliver jeg snart 55 år, og det kan ikke være rigtigt, at jeg skal gå og lægge låg på mig selv og det, jeg vil udtrykke, fordi jeg er styret af frygt. Jeg vil jo ikke noget ondt med det. Jeg ønsker ikke at skade nogen, så jeg gør ikke noget galt. Hvad er der så at være bange for?, spørger han.

- Hvor kommer den frygt fra?

- Det er sikkert komplekst, men primært kommer det fra, at jeg fra en meget ung alder var meget anderledes end mine jævnaldrende. Jeg var meget mere sensitiv, meget mere blomstret. Og folk begyndte at drille mig med, at jeg var homoseksuel, før jeg selv anede, hvad det var. Derfor blev det skamfuldt. I slut-70'erne og start-80'erne var der ingen, der talte om, hvad det var, og det var i de år, jeg var teenager, hvor man virkelig bliver formet. Det blev en kæmpe skam, som jeg har skullet deale rigtig meget med, siger han.

- Det var min *obstacle*. Du har en anden, andre noget tredje. Men det har været det, der gjorde, at jeg følte mig anderledes, ikke normal, ikke accepteret. I bund og grund er det jo det, vi allesammen higer efter: at få kærlighed og accept. Men for at få det og blive set skal man også turde vise, hvem man er. Det er det, min udstilling handler om: at tage masker af og smide skjoldet.

Alle hans kunstværker er lavet af genbrugte ting, andres skrald, det, der var tilovers og blev smidt ud. Og de er lavet på de følelser og traumer, som andre måske ville glemme

Det glimtende lilla kunstværk består blandt andet af gammelt amerikansk vintage julepynt, som Shane Brox har haft liggende i mange år. Nu skaber glasperlerne liv i skulpturen. Foto: David Stjernholm

eller gemme væk. På den måde bliver udstillingen bæredygtig på flere planer - både det personlige, hvor man passer på sig selv, og det klima- og miljømæssige, hvor man passer på kloden.

Aldtid kunstner

Shane Brox har sat sig til rette bag sit store skrivebord. Rundt om ham ligger maling og materialer til overflod, men i et organiseret sammensurium. På væggen hænger tegninger, der viser tankeprocesserne bag udstillingen. Det kunne godt have været Shane Brox' værksted, men det er en del af udstillingen i Nikolaj Kunsthal.

- Jeg er kommet på museum, griner han og fortæller, at han har ønsket at vise processen bag kunstværkerne, og han derfor har rekonstrueret sit værksted, taget inspirationskilder og genbrugsmaterialer med, så besøgende kan se, hvordan det hele er blevet til.

Midt på væggen hænger også Shane Brox' eneste udstillede maleri.

- Det er mit corona-maleri. Jeg har vidst,

Blå bog: Shane Brox

Født i 1968 i Canada og opvokset i Norge.

Tog sin designuddannelse i Danmark på designskolen i Kolding og begyndte derefter at arbejde for Levi's.

Efter ni år forlod han modebranchen og fulgte sin drøm om at blive børnebogsforfatter. Han har nu skrevet 25 børnebøger og lavet tv-programmet "Shanes Verden" på DR Ramasjang, hvor han lærte børn at genbruge toiletruller og mælkekartoner og bygge alverdens, glimtende ting af dem.

Har kurateret flere udstillinger blandt andet på Amalienborgmuseet, hvor han har været med til at skabe udstillingen "Eventyrdronningen" om dronning Margrethes kostumer og scenografier (2018) og "Kongehusets gemmer" med ting fra de kongelige depoter og lofter. Stod også bag udstillingen "Monster", der i flere år kunne opleves på Christiansborg Slot og nu kan ses på Kronborg.

Er aktuell med sin første solo-kunstudstilling "Beauty in the Beast" i Nikolaj Kunsthal i København. Alle værkerne er skabt af genbrugsmaterialer eller deadstock. Komponisten og musikterapeuten Anders Hüttel har skabt musikken til udstillingen.

"Beauty in the Beast" kan opleves frem til 21. januar i 2024. Der er gratis adgang til udstillingerne hver onsdag.

siden jeg var barn, at jeg ville være kunstner. Og jeg har vidst lige så længe, at jeg ville male. Men så ville teenage-shane være designer, og jeg blev headhuntet til Levi's, inden jeg i slut-tyverne fandt ud af, at det slet ikke var den rigtige verden for mig. Det var drømmen om at skrive børnebøger, der førte mig tilbage til Danmark. Og nu har jeg udgivet 25 bøger og været med til at skabe "Shanes Verden" og alle de tv-programmer. Jeg har dog hele tiden vidst, at der var noget dybere, som jeg skulle have ud. Men jeg har haft svært ved at føde det. Det var ikke svært for mig at lave, men svært for mig at kommunikere ud, fordi det er så privat og sårbart. Det har taget meget lang tid at finde modet til at vise så hudløs en side af mig selv, siger Shane Brox, der har været vant til at have travlt.

Men en uventet stille periode, hvor telefonen holdt op med at ringe, gjorde, at han igen fik mulighed for at følge sin drøm.

- Jeg er ikke vant til ikke at have projekter, og at ingen bankede på min dør. Men jeg indså, jeg havde et valg: Jeg kunne enten lægge mig i fosterstilling og være sikker på,

Shane Brox er kendt for at skabe kreative, barnlige universer af genbrugsmaterialer. Han har gennem flere år inspireret børn med sine tv-programmer "Shanes Verden" til at klippe og klistre af toiletruller og mælkekartoner. Nu er han aktuell med kunstudstillingen "Beauty in the Beast" i Nikolaj Kunsthal. Alle værkerne er lavet af genbrugsmaterialer som for eksempel skum, garn og tekstil. Foto: Ditte Isager

at ingen elskede mig, eller jeg kunne se det som en gave, hvor jeg nu havde tiden og lidt midler til at få min indre kunstner ud, siger han.

Den hudløse side viser han i skulpturer formet i skum og tekstil, der er blevet til en "maksimalistisk følelsesforløsning", som han selv kalder sin farverige udstilling. Og det begyndte med maleriet, men fandt sin endelige form, da han fik fingrene i en ordentlig omgang genbrugsskum.

Genbrugsmaterialer

- Jeg var ude at gå en tur en aften, og nede ved Gammel Mønt stod en kæmpestor dobbelt skumgummimadras. Og jeg så den godt. Jeg nåede også at registrere, at den ikke var ulækker. Men jeg sagde til mig selv "Nej, nej, nej, gå videre". Så jeg gik forbi den. Men jeg tror kun, jeg kom tre meter væk, og så var jeg nødt til at vende om og tage den med. Den var virkelig stor og tung, men skum er meget dyrt, og den var i perfekt stand. Sådan begyndte jeg intuitivt at arbejde med skum. Det er både sjovt og overraskende, taknemmeligt og mærkeligt. Og så fik det sit eget liv, siger Shane Brox.

Hele hans klippe-klistreunivers for børn har altid kredset om genbrug. Om at bruge toiletruller og mælkekartoner til at bygge dyr, huse, legetøj eller hele universer, som man kan lege med. Men selv om toiletruller er sjove, havde han et behov for at flytte sig ind i en ny arena, hvor de genbrugte materialer havde mere kvalitet og abstraktion over sig.

- For mig har genbrug i lang tid været en overset kreativ ressource, for vi smider så meget ud, som er god kvalitet. Så meget pap, papir, så mange dimser og dippedutter. Jeg har samlet vintagetekstiler, smukke, gamle stoffer, garn og også ting med en historie som for eksempel min mors kjoler fra mine brødres bryllupper eller min egen hvide T-shirt. Alle materialer er genbrug, vintage eller deadstock - gammelt lager - som ikke er blevet solgt, for jeg føler ikke for at få produceret mere eller flere nye ting og materialer for at skabe kunst, fortæller han.

Han har rejst sig fra skrivebordet og viser rundt mellem værkerne, der ligner koraller, havdyr, eventyrlige skabninger, diskodansere og drømme. Indimellem er der også et lille mareridt som "Little Shit Spirit", der er krøllet sammen af de samme materialer, men med en langt friere og uæstetisk bagtanke. Eller den lille hvide "Primal Spirit", som er lavet af Shane Brox' T-shirt.

34 GENBRUGSKUNST

FORTSAT FRA
SIDE 33

- Den T-shirt har jeg været på selvudviklingskursus i, hvor jeg har svedt, grædt, snottet og været igennem en hård, men livsændrende proces. Altså virkelig en barsk weekend. Den repræsenterer en periode, som jeg havde brug for at tage med i et værk.

- Er det på den måde, at genbrugsmaterialerne giver noget ekstra til kunsten? At de har en historie?

- Nogle af dem har en konkret betydning, men de fleste er intuitive udtryk for følelser. Men jeg ser genbrugsmaterialer som en udfordring, jeg godt kan lide. Spørgsmålet er, hvordan man får det bedste ud af det materiale, man har. Men jeg er også en samler, og hvor længe skal man egentlig holde på ting. Jeg er jo lidt en hoarder. Jeg har slagtet noget amerikansk vintage julepynt, som jeg har gemt i 20 år til et af værkerne, for nu er jeg

Alle materialer er genbrug, vintage eller deadstock - gammelt lager - som ikke er blevet solgt, for jeg føler ikke for at få produceret mere eller flere nye ting og materialer for at skabe kunst.

SHANE BROX, KUNSTNER

kommet dertil, hvor jeg siger: "Tænk ikke så meget over det". De glasperler skal på der, de fuldender skulpturen, og de gør ingen forskel i min skuffe, siger Shane Brox.

Menneskeligt bæredygtigt

- Jeg synes, jeg ser en sammenhæng mellem det at tage noget, der er andres affald og lave det om til smukke, rørende kunstværker og så at tage dine egne følelser, traumer og det, som de fleste af os måske har lyst til at smide væk, og også bruge det i din kunst. Har du lavet

kunst, der er bæredygtig på både det klimamæssige og menneskelige plan?

- For mig har det været enormt vigtigt, at jeg har været igennem en masse processer med mig selv for at finde ud af, hvorfor jeg reagerer, som jeg gør? Hvordan kan jeg ændre de negative måder at være på og reagere på? Det har nu udmøntet sig i, at jeg ikke har haft behov for at lave aggressiv kunst. Jeg har ikke haft behov for at vise, hvor svært det har været, eller hvor tungt det er. Jeg kan tale om det, men mit fokus er på, hvordan

jeg kan tage noget, som man anser for negativt eller grimt, som affald jo også kan være i den virkelige verden, og transformere det til noget smukt? Så her har jeg jo taget alle mine traumer, negative oplevelser og betinget opdragelse og transformeret det til et produkt, jeg synes er smukt, og som jeg håber kan inspirere mig selv og andre. Det er sådan set også det, jeg gør med genbrug. Hvordan kan man tage noget, som andre ser som, at det ikke har nogen værdi, og give det værdi, siger han.

- Og hvordan er dit liv blevet mere bæredygtigt af at lave denne udstilling?

- Hele den her proces har handlet om at acceptere og tilgive mig selv og holde op med at være vred på mig selv.

- Hvad har du været vred over? At du gemte dig selv væk?

- Jeg har været vred over, at jeg har holdt mig selv tilbage. At jeg har ladet frygten styre og været meget negativ, måske ikke udadtil til verden, men jeg har været usikker og negativ over for mig selv. Og jeg har haft fokus

Shane Brox' udstilling "Beauty in the Beast" kan ses på Nikolaj Kunsthal frem til januar 2024. Alle værkerne er lavet af genbrugsmaterialer. Foto: Lis Kasper

Shane Brox som 55-årig og som 14-årig. Den blomstrede, lidt akavede skulptur med et alt for stort hoved er et billede på kunstneren som teenager, der holdt sig selv tilbage. Den pink skulptur med de strittende arme er ham nu, der prikker lidt til den unge for at få ham til at vise, hvem han er. Foto: David Stjernholm

En hvid T-shirt fra Shane Brox' skab er blevet til skulpturen "Primal Spirit". T-shirten har han svedt og grædt i til et selvudviklingskursus, så derfor gav det mening for ham at genbruge den i udstillingen. Foto: David Stjernholm

Shane Brox' udstilling "Beauty in the beast" på Nikolaj Kunsthal. Alle værkerne er lavet af genbrugsmaterialer. Foto: David Stjernholm

Shane Brox' udstilling "Beauty in the beast" i Nikolaj Kunsthal er et helt univers at gå ind i. Et gulvtæppe på gulvet, som man forresten går rundt på uden sko, understreger det bløde i skulpturerne, der primært er skabt af genbrugt skum, garn og tekstil. Til udstillingen hører også et lydunivers, som er komponeret af musikerapeuten Anders Hüttel. Foto: David Stjernholm

på noget overfladisk. Så det har været et opgør med det. Det har gjort, at jeg har turdet være mere ærlig. Turdet at have denne samtale med dig. Jeg har jo for længst affundet mig med, at jeg er bøsse. Det er ikke et issue, men jeg har aldrig rigtig talt om det offentligt, fordi det ikke vedkommer nogen. Det er privat, og jeg er et meget privat menneske. Men jeg indser også, at jeg har været nødt til at tale om det. Og det er ikke fordi, det er hovedtemaet, men det er det, der har været min egen forhindring, siger Shane Brox. Men nu har han taget den maske af.